

ВА 676

ФИНАСОВ МЕНИДЖМЪНТ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Приета: Прот. № 9 от 24.01.2020 г.

Лектор: Доц. д-р Николай Атанасов

АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Финансов мениджмънт в здравеопазването“ се чете пред студентите от специалност „Здравен мениджмънт“. Обучението осигурява професионални знания в сферата на управлението на финансовите средства на макро (отрасъл) и микро (здравна организация) нива. Научните методи на дисциплината са свързани с максимизиране на финансовата ефективност на вземаните управленски решения. На ниво „система“ се разглеждат теми, свързани с финансовото съдържание, източниците и методите на финансиране на общите здравни разходи. На микро ниво се акцентира върху методите за анализ и оценка на икономическата ефективност на инвестиционните и финансови решения в здравните организации (лечебни заведения), анализът на финансовото състояние на здравните организации и др.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Основна цел на учебната дисциплина е да се предоставят актуални научни знания в сферата на управлението на финансовите средства в здравеопазването. Придобитите знания по дисциплината „Финансов мениджмънт в здравеопазването“ са основа за вземане на ефективни от финансова гледна точка решения в условията на пазарна икономика и нарастваща конкуренция в отрасъла.

ПРЕДПОСТАВКИ

Знанията по дисциплината се базират върху теоретичния фундамент на дисциплини като обща икономическа теория, публични, корпоративни финанси и икономика на здравеопазването.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

Дисциплината е включена в учебния план на магистърска програма „Здравен мениджмънт“.

Форма на обучение: **зачочна**.

Хорариум: **25 часа**.

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

- 1. Държавен бюджет.** Определение за държавен бюджет, принципи на изграждане и функциониране. Бюджетен дефицит и неговото финансиране – социално икономически последици. Структура на консолидирания държавен бюджет на Р България. Бюджетна процедура. Механизъм на финансиране на здравеопазването за сметка на централния и на местните бюджети. Програмен и ориентиран към резултатите начин на съставяне на държавния бюджет (програмно-целеви бюджет). Елементи на програмно-целевия бюджет. Анализ на програмно-целевия бюджет. Тенденции на развитие на сумата и относителния дял на бюджетните разходи за здравеопазване спрямо общото финансиране на сектора.
- 2. Бюджет на НЗОК.** Органи на управление на НЗОК. Приходи и разходи на бюджета на НЗОК. Тенденции на развитие на сумата и относителен дял на разходите на НЗОК в общото финансиране на здравния сектор.
- 3. Частни източници за финансиране на здравеопазването.** Директни плащания. Здравно застраховане. Предимства и недостатъци на частните източници за финансиране на здравеопазването.
- 4. Финансиране на здравеопазването и преразпределение на доходите.** Измерване на преразпределителния ефект на методите за финансиране на здравните разходи.
- 5. Финансов мениджмънт на здравната организация.** Цели на финансовия мениджмънт в здравеопазването. Основни решения в сферата на финансовия мениджмънт.
- 6. Разходи на здравната организация – същност и класификация от гледна точка на финансовия мениджмънт.** Методи за разпределение на непреките разходи.
- 7. Управление на капитала, вложен в дълготрайни активи (ДА).** Същност на дълготрайните активи (ДА) – класификация и особености в здравния сектор. Отчетна стойност на ДА. Амортизация на ДА. Балансова стойност на ДА. Инвестиционни проекти. Методи за анализ и оценка на ефективността на инвестиционните проекти. Финансово-икономически критерии за вземане на инвестиционни решения.
- 8. Риск в инвестиционните начинания.** Методи за измерване на риска на инвестиционните проекти.
- 9. Финансиране на инвестиционните проекти и капиталова структура на здравната организация.** Определение за финансиране – вътрешни и външни източници за финансиране на инвестициите. Капиталова структура и финансов ливъридж. Финансов риск.
- 10. Управление на капитала, вложен в текущи/краткотрайни активи (КА).** Определение за КА, класификация на КА. Нетен оборотен капитал. Оптимален размер на материалните запаси. Оптимизиране на паричния баланс.
- 11. Финансов анализ на здравната организация.** Цели на финансовия анализ. Обект на финансовия анализ. Методи на финансовия анализ. Източници на информация за осъществяване на финансов анализ. Основни финансови коефициенти (съотношения) на здравната организация.

ПЛАНИРАНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ И МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ

Основна учебна дейност – лекции. Използват се интерактивни и традиционни методи на обучение – дискусии и анализ на казуси.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Окончателната семестриална оценка на знанията и уменията на обучаваните се формира след полагане на семестриален изпит – тест 20 затворени въпроса

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

- Александрова М., Финансиране и ефективност на инвестициите в реални активи. Издателски комплекс на УНСС, С. 2012 г..
- Атанасов, Н. Финансов мениджмънт в здравеопазването, ИЦ на МУ Пловдив, 2017.
- Георгиев, З., Павлов, Н. Социално осигуряване. Свищов: изд. „Д.А. Ценов”, 1999.
- Георгиев И., Основи на инвестирането. Издателски комплекс на УНСС, С. 2013.
- Гладилов, С., Делчева, Е., Здравна икономика, Принцепс, С. 2010.
- Делчева, Е. Управление на здравното осигуряване. С.: УИ „Стопанство“
- Иванов, Л., Големанова Ж., Болничен мениджмънт. С.: НЦОЗ, 2005
- Колев, К., Иванова, М. Здравно осигуряване. Свищов: изд. „Д.А. Ценов”, 2004.
- Стоянов, В. Теоретични и публични финанси, С.: Галик, 2010.
- Getzen, T.E. Health Economics and Financing. 5th Ed. John Wiley & Sons; 2013.
- Nowicki, M. Financial Management of Hospitals and Healthcare Organizations, 7-th edition, Health Administration Press, Chicago. 2018.

ВА 676

ФИНАСОВ МЕНИДЖМЪНТ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Лектор: Доц. д-р Николай Атанасов

1. **Държавен бюджет.** Определение за държавен бюджет, принципи на изграждане и функциониране. Механизъм на финансиране на здравеопазването за сметка на централния и на местните бюджети.

2. **Бюджет на НЗОК.** Органи на управление на НЗОК. Приходи и разходи на бюджета на НЗОК.

3. **Частни източници за финансиране на здравеопазването.** Директни плащания. Здравно застраховане. Предимства и недостатъци на частните източници за финансиране на здравеопазването.

4. **Финансиране на здравеопазването и преразпределение на доходите.** Измерване на преразпределителния ефект на методите за финансиране на здравните разходи.

5. **Финансов мениджмънт на здравната организация.** Цели на финансовия мениджмънт в здравеопазването. Основни решения в сферата на финансовия мениджмънт.

6. **Разходи на здравната организация – същност и класификация от гледна точка на финансовия мениджмънт.** Методи за разпределение на непреките разходи.

7. **Управление на капитала, вложен в дълготрайни активи (ДА).** Същност на дълготрайните активи (ДА) – класификация и особености в здравния сектор. Отчетна стойност на ДА. Амортизация на ДА. Балансова стойност на ДА. Инвестиционни проекти. Методи за анализ и оценка на ефективността на инвестиционните проекти. Финансово-икономически критерии за вземане на инвестиционни решения.

8. **Риск при инвестиционните начинания.** Методи за измерване на риска на инвестиционните проекти.

9. **Финансиране на инвестиционните проекти и капиталова структура на здравната организация.** Определение за финансиране – вътрешни и външни източници за финансиране на инвестициите. Капиталова структура и финансов ливъридж. Финансов риск.

10. **Управление на капитала, вложен в текущи/краткотрайни активи (КА).** Определение за КА, класификация на КА. Нетен оборотен капитал. Оптимален размер на материалните запаси. Оптимизиране на паричния баланс.

11. **Финансов анализ на здравната организация.** Цели на финансовия анализ. Обект на финансовия анализ. Методи на финансовия анализ. Източници на информация за осъществяване на финансов анализ. Основни финансови коефициенти (съотношения) на здравната организация.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

- Александрова М., Финансиране и ефективност на инвестициите в реални активи. Издателски комплекс на УНСС, С. 2012 г..
- Атанасов, Н. Финансов мениджмънт в здравеопазването, ИЦ на МУ Пловдив, 2017.
- Георгиев, З., Павлов, Н. Социално осигуряване. Свищов: изд. „Д.А. Ценов”, 1999.
- Георгиев И., Основи на инвестирането. Издателски комплекс на УНСС, С. 2013.
- Гладилов, С., Делчева, Е., Здравна икономика, Принцепс, С. 2010.
- Делчева, Е. Управление на здравното осигуряване. С.: УИ „Стопанство“
- Иванов, Л., Големанова Ж., Болничен мениджмънт. С.: НЦОЗ, 2005
- Колев, К., Иванова, М. Здравно осигуряване. Свищов: изд. „Д.А. Ценов”, 2004.
- Стоянов, В. Теоретични и публични финанси, С.: Галик, 2010.
- Getzen, T.E. Health Economics and Financing. 5th Ed. John Wiley & Sons; 2013.
- Nowicki, M. Financial Management of Hospitals and Healthcare Organizations, 7-th edition, Health Administration Press, Chicago. 2018.